

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Directie Buitenlandse Financiële Betrekkingen

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
2022-0000155604

Uw brief (kenmerk)

Datum 31 mei 2022
Betreft bijdrage Poverty Reduction and Growth Trust IMF

Geachte voorzitter,

Vanwege de verhoogde behoefte van lage-inkomenslanden voor concessionele financiering, onder andere als gevolg van de COVID-19 crisis, heeft het IMF Nederland om een bijdrage gevraagd aan de leningenaccount van de *Poverty Reduction and Growth Trust* (PRGT) om steun te kunnen bieden aan lage-inkomenslanden. Nederland heeft tijdens de G20 top in Rome in oktober 2021 reeds aangekondigd open te staan voor het verstrekken van een lening aan de PRGT van SDR 300 mln., na parlementaire goedkeuring van de eerste supplettoire begroting 2022 van Financiën¹. Middels deze brief en garantiekader informeer ik u nader.

De PRGT voorziet lage-inkomenslanden van concessionele leningen met een lange looptijd en rentesubsidie. PRGT-programma's worden gefinancierd uit leningen van donoren (via de zogenaamde leningenaccount), aangevuld met een rentesubsidie die gefinancierd wordt door giften en uit het rendement op giften uit het verleden (via de zogenoemde subsidieaccount). Middelen in de PRGT-leningenaccount moeten volledig worden terugbetaald. De leningenaccount is gevuld met leningen van 18 donorlanden, waaronder Nederland.

De architectuur en financieringsstrategie van de PRGT is in 2021 herzien.² De hervormingen zijn erop gericht om tijdens en na de COVID-19 crisis voldoende concessionele steun te kunnen blijven bieden aan lage-inkomenslanden. Vanwege de verhoogde vraag naar PRGT-middelen zijn aanvullende bijdragen nodig voor de leningenaccount, namelijk ca. SDR 12,6 mld. Een mogelijkheid hiervoor is het doorlenen van gealloceerde speciale trekkingsrechten (*Special Drawing Rights*, SDR's). In augustus 2021 heeft het IMF besloten tot een generieke allocatie van SDR's ter waarde van USD 650 mld.³ Aangezien SDR's voor een groot deel terecht zijn gekomen bij ontwikkelde economieën kunnen deze landen, op vrijwillige basis, gealloceerde SDR's uitlenen aan onder andere de PRGT om de meest kwetsbare landen te ondersteunen.

¹ Kamerstukken II 2021-22, 21501-07-1791, nr. 1

² [2022 Review of Adequacy of Poverty Reduction and Growth Trust Finances \(imf.org\)](https://www.imf.org/publications/2022/01/2022-Review-of-Adequacy-of-Poverty-Reduction-and-Growth-Trust-Finances)

³ Kamerstuk 26 234, nr. 254

Het IMF heeft bij donorlanden een verzoek ingediend om nieuwe PRGT-middelen voor de leningenaccount te verstrekken. Aan Nederland specifiek, verzoekt het IMF een extra bijdrage van SDR 300 (EUR 375 miljoen⁴). Een bijdrage van SDR 300 mln. is in verhouding tot het Nederlandse aandeel in het IMF. DNB is de uitvoerende partij die de middelen via een lening aan de PRGT verstrekt (beheerd door het IMF). Het Ministerie van Financiën staat namens de Nederlandse Staat garant aan DNB voor het volledige bedrag indien het IMF in gebreke blijft, dat is maximaal SDR 300 mln.

Nederland onderschrijft het belang van de rol van het IMF voor lage-inkomenslanden en het op peil houden van middelen voor de PRGT. Het IMF kan bij urgente betalingsbalansproblemen direct steun bieden en financiering verschaffen voor noodzakelijke investeringen in gezondheidszorg en het bestrijden van de sociaaleconomische crisis. Het IMF is voor lage-inkomenslanden belangrijk, aangezien geen andere publieke of private instelling in staat is om de economische en financiële stabiliteit van lage-inkomenslanden te waarborgen op dezelfde schaal.

Nederland staat positief ten aanzien van het verzoek om SDR 300 mln. (EUR 375 mln.⁵) als lening via de PRGT te verstrekken, met een looptijd tot en met 2029. Een verhoging van SDR 300 mln. is in verhouding met het aandeel van Nederland. De terugbetalingstermijn onder de PRGT is maximaal 10 jaar, waardoor een uitstaande lening uiterlijk in 2039 is terugbetaald aan DNB. Vanaf 2030 zal de omvang van de garantie aan DNB jaarlijks worden bijgesteld naar de omvang van het uitstaande leenbedrag, totdat dit volledig is terugbetaald. De garantie op de omvang van de terugbetaling zal uiterlijk t/m 2039 op de begroting Financiën IXB doorlopen.

De budgettaire verwerking vindt u in de eerste suppletoire begroting 2022 van Financiën. In de bijlage vindt u het toetsingskader risicoregelingen PRGT. Hoogachtend,

De minister van Financiën

Sigrid A.M. Kaag

⁴ Wisselkoers 1 maart 2022

⁵ Wisselkoers 1 maart 2022

Toetsingskader Risicoregelingen Rijksoverheid

Inleiding

Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) is opgericht tijdens een conferentie in Bretton Woods in 1944. Het mandaat van het IMF is vastgelegd in de *Articles of Agreement*, de statuten van IMF. De belangrijkste doelstelling van het IMF is het bevorderen van stabiliteit van het financiële en monetaire systeem, dit betreft onder meer het wisselkoerssysteem en vrij internationaal betalingsverkeer.

Nederland is, samen met 189 andere landen, aandeelhouder van het IMF. Nederland steunt het IMF vanwege de leidende rol die de instelling heeft in het waarborgen en bevorderen van de mondiale economische en financiële stabiliteit, en dus ook de financiële stabiliteit voor lage-inkomenslanden. De rol van het IMF in deze groep landen is belangrijk, aangezien er geen private of andere publieke instantie in staat of bereid is om de economische en financiële stabiliteit van lage-inkomenslanden te waarborgen op deze schaal. Het IMF kan bij urgente betalingsbalansproblemen direct steun bieden.

IMF programma's voor lage-inkomenslanden worden uit een apart fonds, de *Poverty Reduction and Growth Trust* (PRGT), gefinancierd. De PRGT voorziet lage-inkomenslanden van concessionele leningen met een langere looptijd en rentesubsidie. Dit is nodig om de schuldhoudbaarheid van deze landen te borgen. De PRGT is onderdeel van het IMF en bestaat uit een leningenaccount en een subsidie-account. Nederland draagt aan beide accounts bij, respectievelijk via een garantie op de Financiën-begroting aan de leningenaccount (IXB) en via uitgaven op de BHOS-begroting aan de subsidieaccount (XVII). Uit de PRGT-leningenaccount krijgen landen leningen met een lange looptijd, verstrekt door het IMF. Momenteel draagt Nederland SDR 1,5 mld. (ca. EUR 1,9 mld.) bij aan de PRGT-leningenaccount. Deze bijdrage bestaat uit drie delen van SDR 500 mln. met een looptijd t/m 2029. Via de subsidieaccount wordt de SDR-rente gecompenseerd waardoor ontvangende landen geen rente betalen over de door hen ontvangen lening. De Nederlandse bijdrage aan de PRGT subsidie-account is vanuit de BHOS begroting gedaan. Tijdens de COVID-19 crisis heeft Nederland EUR 28,5 mln. aanvullend bijgedragen aan de subsidie-account en SDR 500 mln. aan de leningenaccount.

De architectuur en financieringsstrategie van de PRGT is in 2021 herzien.¹ De hervormingen zijn erop gericht om tijdens en na de COVID-19 crisis voldoende concessionele steun te kunnen blijven bieden aan lage-inkomenslanden. De jaarlijkse toegangslimieten zijn verhoogd met 45% naar 145% van het quota-aandeel en de cumulatieve limieten zijn verhoogd naar 435% van het quota-aandeel. Daarmee zijn de toegangslimieten van de PRGT gelijkgetrokken met die van reguliere IMF-programma's. Daarnaast zal extra aandacht worden gegeven aan schuldontwikkelingen bij aanvraag van een programma, gegeven de aanzienlijke schuldhoudbaarheidskwetsbaarheden in lage-inkomenslanden.

Vanwege de verhoogde vraag naar PRGT-middelen door de COVID-19 crisis en de herziening van de PRGT zijn aanvullend middelen nodig. In de eerste fase, tot 2024, is voor de leningenaccount ca. SDR 12,6 mld. nodig. Een mogelijkheid hiervoor is het doorlenen van gealloceerde speciale trekkingsrechten (*Special Drawing Rights*, SDR's). In augustus 2021 heeft het IMF besloten tot een generieke allocatie van SDR's ter waarde van USD 650 mld.² Aangezien SDR's voor een groot deel terecht zijn gekomen bij ontwikkelde economieën kunnen deze landen, op vrijwillige basis, gealloceerde SDR's uitlenen aan andere andere de PRGT om de meest kwetsbare landen te ondersteunen.

Het IMF heeft bij donorlanden een verzoek ingediend om nieuwe PRGT-middelen voor de leningenaccount te verstrekken. Aan Nederland specifiek, verzoekt het IMF een extra bijdrage van

¹ [2022 Review of Adequacy of Poverty Reduction and Growth Trust Finances \(imf.org\)](#)

² Kamerstuk 26 234, nr. 254

SDR 300 (EUR 375 miljoen³). Een verhoging van SDR 300 mln. is in verhouding tot het Nederlandse aandeel in het IMF. Nederland heeft tijdens de G20 top in Rome in oktober 2021 reeds aangekondigd open te staan voor het verstrekken van een lening aan de PRGT van SDR 300 mln., onder voorbehoud van parlementaire goedkeuring. Het voorliggende garantievoorstel aan het parlement voorziet daarom in een bijdrage van Nederland van SDR 300 mln. DNB is de uitvoerende partij die de middelen via een lening aan de PRGT verstrekt (beheerd door het IMF). Het Ministerie van Financiën staat namens de Nederlandse Staat garant aan DNB voor het volledige bedrag indien het IMF in gebreke blijft, dat is maximaal SDR 300 mln.

De terugbetalingstermijn onder het PRGT is maximaal 10 jaar, waardoor een uitstaande lening uiterlijk in 2039 is terugbetaald aan DNB. Op dat moment loopt ook de garantie aan DNB af. Vanaf 2030 zal de omvang van de garantie aan DNB jaarlijks worden bijgesteld naar de omvang van het uitstaande leenbedrag, totdat dit volledig is terugbetaald. De garantie op de omvang van de terugbetaling zal uiterlijk t/m 2039 op de Financiën-begroting (IXB) doorlopen.

Tabel 1 geeft een overzicht van de totale omvang van IMF garanties op de begroting van het Ministerie van Financiën (IXB). De PRGT-garantie wordt verhoogd na goedkeuring door het parlement van de eerste supplettoire begroting 2022 (Financiën IXB).

Tabel 2: omvang IMF garanties Nederland per 1^e supplettoire begroting 2022

	Huidige omvang (in mld.)*	Nieuwe omvang per 1 ^e supp	Vershil
Quota	SDR 8,737 (EUR 10,91661)	SDR 8,737 (EUR 10,91661)	
NAB	SDR 9,1896 (EUR 11,48277)	SDR 9,1896 (EUR 11,48277)	
BBA**	EUR 5,863	EUR 5,863	
PRGT	SDR 1,5 (EUR 1,87431)	SDR 1,8 (EUR 2,24917)	0,374862
PRGF***	SDR 0,25 (EUR 0,312385)	SDR 0,25 (EUR 0,312385)	
ESAF***	SDR 0,2 (EUR 0,249908)	SDR 0,2 (EUR 0,249908)	
Totaal	EUR 30,69898	EUR 31,07384	0,37496

* Totaal fluctueert door wisselkoers SDR-EUR, tabel gebaseerd op wisselkoers 1 maart 2022

** De BBA wordt in EUR verstrekt en is daarom niet afhankelijk van de SDR wisselkoers

*** De PRGF en de ESAF zijn voorlopers van de PRGT, waarop nog kleine bedragen uitstaan die moeten worden terugbetaald

Probleemstelling

1. Wat is het probleem dat aanleiding is voor het beleidsvoorstel?

Lage-inkomenslanden zijn hard geraakt door de COVID-19 crisis. In de periode 2020-2021 hebben 54 van de 69 PRGT-landen financiële steun van het IMF ontvangen via de PRGT – in volume een vervijfvoudiging ten opzichte van het gemiddelde kredietverleningsniveau in 2017-2019. De leningen vanuit de PRGT zullen naar verwachting nog enkele jaren op een hoger niveau blijven, aangezien lage-inkomenslanden financiële hulp nodig hebben bij het herstel van de pandemie. Daarbovenop hebben lage-inkomenslanden te maken met negatieve effecten als gevolg van de oorlog in Oekraïne, zoals hogere voedsel- en energieprijzen.

De architectuur en financieringsstrategie van de PRGT is in 2021 herzien.⁴ De hervormingen zijn erop gericht om tijdens en na de COVID-19 crisis voldoende steun te kunnen bieden aan lage-inkomenslanden op concessionele termen. De jaarlijkse toegangslimieten zijn verhoogd met 45% naar 145% van het quota-aandeel en de cumulatieve limieten zijn verhoogd naar 435% van het quota-aandeel. Daarmee zijn de toegangslimieten van de PRGT gelijkgetrokken met die van reguliere IMF-programma's.

³ Wisselkoers 1 maart 2022

⁴ [2022 Review of Adequacy of Poverty Reduction and Growth Trust Finances \(imf.org\)](https://www.imf.org/en/Publications/Review-of-Adequacy-of-Poverty-Reduction-and-Growth-Trust-Finances/2022)

Om aan de behoefte voor concessionele financiering te voldoen heeft het IMF bij donorlanden een verzoek ingediend om nieuwe PRGT-middelen te verstrekken. Nederland is samen met 17 andere hoog kredietwaardige landen donor⁵ van de leningenaccount van de PRGT. Een deel van de huidige donorlanden heeft reeds middelen toegezegd, in totaal SDR 7,25 mld. De voorgestelde Nederlandse garantieophoging van SDR 300 mln. is in verhouding met het aandeel wat Nederland in het verleden heeft bijgedragen. Nederland zal SDR 300 mln. doorlenen van de in 2021 gealloceerde SDR's aan Nederland (SDR 8,4 mld.).

Rol van de overheid

2. *Waarom rekent de centrale overheid het tot haar verantwoordelijkheid om het probleem op te lossen?*

Nederland maakt zich, net zoals het IMF en de Wereldbank, zorgen over de impact van de COVID-19 crisis en de gevolgen van de oorlog in Oekraïne op schuldenniveaus, terugbetaalcapaciteit en toegang tot financiering in lage inkomenslanden. Concessionele leningen, onder andere via de PRGT van het IMF, vormen een belangrijk onderdeel van de toegang tot financiering in lage inkomenslanden. Nederland onderschrijft dat additionele middelen voor de PRGT-leningenaccount noodzakelijk zijn om aan de toenemende vraag te kunnen voldoen. De PRGT is complementair aan ander beschikbaar instrumentarium voor ondersteuning van deze landen, zoals de *Catastrophe Containment and Relief Trust* (CCRT) voor IMF schuldkijschelding en de *International Development Association* (IDA) bijdragen voor project- en overhedenfinanciering via leningen en schenkingen voor middellange termijn. Zonder de PRGT-leningen van donorlanden kan het IMF geen concessionele financiering meer aan lage-inkomenslanden verstrekken.

Financiering via de PRGT wordt op voorwaarde van een IMF schuldhoudbaarheidsanalyse verstrekt en waar nodig bevatten PRGT-programma's conditionaliteiten, onder meer over begrotingsbeleid, schuldentransparantie en schuldenplafonds. Dit is voor Nederland belangrijk vanwege zorgen over oplopende schuldenniveaus in lage inkomenslanden. Concessionele leningen bieden deze landen een beter uitzicht op economisch herstel dan niet-concessionele financiering van andere publieke en private crediteuren. PRGT-leningen verstrekken via het IMF is een effectieve vorm van financiering en daarom is het van belang dat de leningenaccount van de PRGT voldoende geëquipeerd is.

Gezien de omvang en de mondiale taak van het IMF is deze taak belegd bij het Rijk en niet bij andere overheden.

3. *Is het voorstel voor de risicoregeling: a) ter compensatie van risico's die niet in de markt kunnen worden gedekt, en/of b) het beste instrument waarmee een optimale doelmatigheidswinst kan worden bewerkstelligd ten opzichte van andere beleidsinstrumenten? Maak een vergelijking met alternatieve beleidsinstrumenten.*

Het betreft een combinatie van beide:

a) PRGT-landen hebben doorgaans geen of slechts beperkte toegang tot kapitaalmarkten. Onder marktvoorwaarden kunnen ze daarom onvoldoende betaalbare leningen afsluiten om aan de financieringsbehoefte te voldoen. De PRGT voorziet lage-inkomenslanden van concessionele leningen met een lange looptijd en rentesubsidie. De kapitaalmarkt voorziet niet in dit type concessionele leningen, terwijl deze nodig zijn om de schuldhoudbaarheid van deze landen te borgen. Het IMF vervult deze rol als *lender of last resort* en verstrekt concessionele leningen indien landen in de betalingsbalansproblemen komen. Het IMF probeert met de combinatie van middelen die door het donorlanden zijn ingelegd en een aanpassingsprogramma een katalyserend effect teweeg te brengen voor andere vormen van publieke en private financiering. De conditionaliteiten die aan een lening worden gekoppeld moeten ervoor zorgen dat de oorzaak

⁵ Australië, België, Brazilië, Canada, China, Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Italië, Japan, Korea, Noorwegen, Saudi-Arabië, Spanje, Zweden, Zwitserland, en het Verenigd Koninkrijk.

van het betalingsbalansprobleem wordt aangepakt en het IMF waarborg geven dat het land in de toekomst in staat is om de lening terug te betalen.

b) Het is niet mogelijk om de optimale doelmatigheidswinst te kwantificeren (o.m. omdat het IMF geen beroep doet op financiering via kapitaalmarkten). De doelmatigheidswinst wordt gehaald uit het waarborgen dat het IMF over voldoende middelen beschikt om PRGT-landen van concessionele financiering te voorzien. Door leningen beschikbaar te stellen via de PRGT, kunnen ook lage-inkomenslanden een beroep doen op financiering en zo economisch herstel te bevorderen.

4. *Op welke wijze wordt het nieuw aan te gane risico gecompenseerd door risico's vanuit andere risicoregelingen binnen de begroting te verminderen?*

- N.v.t.

Risico's en risicobeheersing

5. *Wat zijn de risico's van de regeling voor het Rijk:*

- Wat is het totaalrisico van de regeling op jaarbasis? Kent de regeling een totaalplafond?*
- Hoe staan risico en rendement van de regeling tot elkaar in verhouding?*
- Wat is de inschatting van het risico voor het Rijk in termen van waarschijnlijkheid, impact, blootstellingduur en beheersingsmate?*

Het verstrekken van garanties gaat gepaard met risico's. In dit geval gaat het om het risico dat een land de lening aan het IMF niet terugbetaald. Het is belangrijk om te benadrukken dat de financiële steun van het IMF bestaat uit leningen, en dus niet uit giften. Landen moeten de leningen dus na een bepaalde periode terugbetalen.

Het risico dat de garantie aan DNB daadwerkelijk wordt ingeroepen is zeer klein. Er zijn verschillende mitigerende factoren die ervoor zorgen dat de kans zeer klein is dat DNB de garantie moet inroepen bij in gebreke blijven van het IMF. Om in aanmerking te komen voor een lening van het IMF dient in eerste plaats de schuld in een land als houdbaar worden gekwalificeerd. Ten tweede kent een IMF-programma waar nodig conditionaliteiten. Hiermee verlangt het IMF niet alleen economische aanpassingen van de lidstaat om de betalingsbalansproblemen op orde te krijgen, maar zorgt het IMF er ook voor dat het land de lening tijdig terugbetaalt. Ten derde heeft het IMF een de facto *preferred-creditor status*, waardoor het IMF bij terugbetalingen voorrang krijgt boven andere private en publieke crediteuren. Daarnaast hanteert het IMF ook een PRGT-reservebuffer, die eind 2021 ca. SDR 4,3 mld. bedroeg, waarmee achterstallige betalingen kunnen worden opgevangen. Tenslotte heeft het IMF de eerdergenoemde CCRT aangevuld met giften, waarmee landen met IMF betalingsachterstanden kwijtschelding kunnen aanvragen. De kans dat DNB niet meer door het IMF wordt terugbetaald wanneer (een deel van) de lening van DNB wordt ingeroepen, is daarom zeer klein.

a) De nieuwe PRGT-lening komt bovenop de al bestaande lening van SDR 1,5 miljard. Dat brengt het totaalplafond van het risico voor de regeling op SDR 1,8 miljard (EUR 2,25 miljard). De nieuwe lening loopt in 2029 af. De terugbetalingstermijn onder het PRGT is maximaal 10 jaar, waardoor het bedrag uiterlijk 2039 is terugbetaald aan DNB. Op dat moment loopt ook de garantie aan DNB af. Vanaf 2030 zal de omvang van de garantie aan DNB jaarlijks worden bijgesteld naar de omvang van het uitstaande leenbedrag, totdat dit volledig is terugbetaald. De garantie op de omvang van de terugbetaling zal uiterlijk t/m 2039 op de Financiën begroting (IXB) doorlopen.

b) Lage-inkomenslanden zijn kwetsbaar voor macro-economische schokken, zoals ook COVID-19 crisis heeft laten zien. Het is niet precies te zeggen welke landen er in de toekomst een beroep gaan doen op middelen uit de PRGT, ook vanwege de onzekerheid van de gevolgen van de oorlog in Oekraïne. De kans dat DNB de garantie moet inroepen is echter zeer klein (zie ook

antwoord op vraag 6). De kredietverlening van het IMF bij programma's bestaat uit leningen, waardoor landen na een bepaalde periode het IMF weer terug moeten betalen. Het komt weinig voor dat landen achterstanden hebben bij het IMF, mede dankzij het beleid dat het IMF voert. Het is nog nooit voorgekomen dat DNB de garantie van de Nederlandse Staat heeft ingeroepen. Er worden daarom geen uitgaven op de begroting van Financiën (IXB) geraamd.

c) De garantie wordt pas ingeroepen als de theoretische situatie zich voordoet dat DNB door het PRGT helemaal niet meer wordt terugbetaald. De waarschijnlijkheid dat de garantie daadwerkelijk wordt ingeroepen is zeer klein, zoals beschreven onder 5a. Mocht (een deel van) de garantie toch worden ingeroepen, dan is de potentiële impact wel groot gezien de omvang van het bedrag van SDR 1,8 miljard. Het is sinds de start van concessionele leningen door het IMF in 1987, nog niet voorgekomen dat (een deel van) de garantie moest worden ingeroepen. De blootstellingsduur betreft de looptijd van de garantie en de terugbetalingstermijn. Met een nieuwe PRGT-bijdrage zou het IMF de middelen uit deze lening t/m 2029 kunnen uitlenen aan lage-inkomenslanden. De terugbetalingstermijn onder PRGT-programma's is maximaal 10 jaar. Dit betekent dat de Nederlandse Staat tot maximaal t/m 2039 garant staat.

6. *Welke risicobeheersende en risicomitigerende maatregelen worden getroffen om het risico voor het Rijk te minimaliseren? Heeft de budgettaire verantwoordelijke minister voldoende mogelijkheden tot beheersing van de risico's, ook als de regeling op afstand van het Rijk wordt uitgevoerd?*

Leningen via de PRGT kennen een aantal risicobeheersende en risicomitigerende maatregelen. Het eerste element hierin vormt het strenge toegangsbeleid, waarbij de analyse van schuldhoudbaarheid en richtlijnen voor limieten van leningen centraal staan. Ten tweede zijn de vormgeving van het programma en de conditionaliteiten die het IMF stelt aan PRGT-programma's belangrijke waarborgen voor terugbetaling. Hiervoor vraagt het IMF dat landen economische aanpassingen doorvoeren die het land in staat stellen hun betalingsbalansproblemen op orde te krijgen en tijdig de lening terug te betalen.

Het IMF heeft daarnaast onder de crediteuren een *preferred-creditor status*, waardoor het IMF bij terugbetalingen voorrang krijgt boven andere private en publieke crediteuren. Sinds de start van concessionele leningen door het IMF in 1987, is het slechts één keer voorgekomen dat er een betalingsachterstand ontstond bij de PRGT. Dit heeft destijds niet geleid tot het invoeren van (een deel van) de garantie. De PRGT heeft ook reserves, waardoor betalingsachterstanden niet direct een risico vormen voor het invoeren van de garantie. De stand van de reserveaccount bedroeg eind 2021 SDR 4,3 mld.

Nederland is vertegenwoordigd in de Raad van Bewindvoerders, het dagelijks bestuur van het IMF. De Belgisch-Nederlandse kiesgroep behartigt de belangen van Nederland binnen het IMF. Ieder PRGT-programma wordt aan de Raad van Bewindvoerders ter goedkeuring voorgelegd. De Nederlandse of Belgische (plaatsvervangend) bewindvoerder heeft onder meer als taak te besluiten over de PRGT-programma's die aan landen verstrekt worden. Nederland heeft tevens via de Raad van Bewindvoerders inspraak in de prudentiële maatregelen die het IMF treft om betalingsachterstanden te voorkomen. Binnen het IMF vormt Nederland samen met België en 14 andere landen een kiesgroep. Nederland heeft een stemgewicht van 1,76%, de kiesgroep heeft een stemgewicht van 5,46%.

7. *Bij complexe risico's: hoe beoordeelt een onafhankelijke expert het risico van het voorstel en de risicobeheersende en risicomitigerende maatregelen van Rijk?*

N.v.t. er is geen sprake van een onafhankelijke expert die het risico van het voorstel heeft beoordeeld.

Vormgeving:

8. *Welke premie wordt voorgesteld en hoeveel wordt doorberekend aan de eindgebruiker? Is deze premie kostendekkend en marktconform. Zo nee, hoeveel budgettaire ruimte wordt het door het vakdepartement specifiek ingezet?*

Wanneer het IMF een beroep doet op de Nederlandse PRGT-lening, krijgt DNB hiervoor een vergoeding; de SDR-rente. Deze is gebaseerd op het gewogen gemiddelde van de 3 maandrente op staatspapier van de onderliggende valuta van de SDR, de Euro/Dollar/Yen/Renminbi en Pond. De SDR-rente kan niet negatief worden en kent een minimum van 5 basispunten (0.05%). Momenteel bedraagt de SDR-rente ongeveer 0.50%.

Er wordt geen risico-opslag ontvangen van het IMF. De door DNB ontvangen SDR-rente maakt onderdeel uit van de inkomsten van DNB. De winstafdracht van DNB aan de Nederlandse Staat wordt bepaald door het jaarresultaat waar de SDR-rente onderdeel van uitmaakt.

9. *Hoe wordt de risicovoorziening vormgegeven?*

Er wordt een bilaterale PRGT-leenovereenkomst gesloten tussen DNB en het IMF, waarin de voorwaarden voor de leenovereenkomst uiteen worden gezet. Het Ministerie van Financiën sluit gelijktijdig een garantieovereenkomst met DNB, waarin het Ministerie van Financiën aangeeft eventuele verliezen aan DNB te vergoeden. Deze overeenkomst wordt door beide partijen ondertekend. De reeds afgegeven garantie van het IMF aan DNB bevindt zich op artikel 4 van de Financiënbegroting (IXB) en zal worden opgehoogd met de extra PRGT-garantie.

De PRGT-middelen worden door de centrale banken van de donorlanden aan het IMF ter beschikking gesteld. Doordat er bij het IMF geen sprake is van volledige financiering via *paid-in capital*, is het voor de Nederlandse Staat niet mogelijk om de financiering door middel van een kasstroom of subsidie ter beschikking te stellen. De garantie is noodzakelijk om DNB in staat te stellen middelen aan het IMF te verstrekken.

10. *Welke horizonbepaling wordt gehanteerd (standaardtermijn is maximaal 5 jaar)?*

Met de nieuwe PRGT-garantiebijdrage kan het IMF de middelen uit deze lening t/m 2029 uitlenen aan lage-inkomenslanden. Door de verlening van de reeds bestaande PRGT-garantie kan het IMF de middelen uit de gehele PRGT-lening t/m 2029 uitlenen. De terugbetalingstermijn onder PRGT-programma's is maximaal 10 jaar. Dit betekent dat het Ministerie van Financiën maximaal t/m 2039 namens de Nederlandse Staat garant staat. Vanaf 2030 zal de omvang van de garantie aan DNB jaarlijks worden bijgesteld naar de omvang van het uitstaande leenbedrag, totdat dit volledig is terugbetaald. De garantie op de omvang van de terugbetaling zal uiterlijk t/m 2039 op de Fin begroting doorlopen.

11. *Wie voert de risicoregeling uit en wat zijn de uitvoeringskosten van de regeling?*

De risicoregeling wordt uitgevoerd door DNB. Aan de regeling zijn voor Nederland geen verdere specifieke uitvoeringskosten verbonden. De uitvoeringskosten van het monitoren en opstellen van programma's wordt door het IMF gedragen. Wanneer de Nederlandse lening door het IMF wordt ingeroepen, ontvangt DNB de SDR-rente als vergoeding.

In de uitvoering kan DNB wel valutarisico's afdekken, dit kan van invloed zijn op de winstafdracht van DNB aan het Ministerie van Financiën. Deze kosten zijn niet vooraf te ramen maar afhankelijk van de contractafspraken tussen DNB en het IMF, de manier waarop DNB de valutarisico's afdekt en de duur en omvang van de uitstaande leningen.

12. *Hoe wordt de regeling geëvalueerd, welke informatie is daarvoor relevant evaluatie en hoe wordt een deugdelijke evaluatie geborgd?*

Het IMF heeft een onafhankelijk evaluatiecomité (IEO). Het IEO kan besluiten tot een evaluatie van het PRGT-programma, maar hoeft dit niet te doen. De Raad van Bewindvoerders kan met meerderheid wel vragen om een evaluatie, die vervolgens door het IEO moet worden uitgevoerd.

Iedere individuele aanvraag voor een PRGT-programma wordt in de Raad van Bewindvoerders besproken en goedgekeurd, waarna het PRGT-programmarapport openbaar wordt gemaakt. Dit geldt tevens voor tussentijdse evaluaties van het PRGT-programma, die periodiek worden opgesteld. Hierdoor kan de voortgang van individuele PRGT-programma's structureel gemonitord worden.

Jaarlijks rapporteert het IMF een update van de financiële status van het PRGT. Daarnaast publiceert het IMF ieder kwartaal een financieel statement, waarin ook een overzicht staat vermeld van de landen die een PRGT-lening hebben.

Ook worden de leenfaciliteiten voor lage-inkomenslanden periodiek herzien, in de regel eens per vijf jaar. Deze herziening wordt aan de Raad van Bewindvoerders voorgelegd ter goedkeuring.